III. DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2016

III. ВНЕШНИЙ ДОЛГ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА на 31.12.2016

III. EXTERNAL DEBT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA AS OF 12/31/2016

Datoria externă brută a Republicii Moldova la 31.12.2016 a constituit 6,235.23 mil. USD, majorându-se cu 2.1 la sută sau cu 131.02 mil. USD față de 31.12.2015 (tabelul 23).

Tabelul 23. Datoria externă brută (MBP6), la sfârșitul perioadei (mil. USD)
Валовой внешний долг (РПБ6), на конец периода (млн. долл. США)
Gross external debt (BPM6), at period-end (US$ million)

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Administrația publică / Сектор гос. управления / General government	**1265.59**	**1305.17**	**1320.37**	**1353.76**	**1481.68**
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term				0.07	0.46
Investiții de portofoliu / Портфельные инвестиции / Portfolio investment				0.07	0.46
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1265.59	1305.17	1320.37	1353.69	1481.22
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1084.14	1123.89	1149.88	1190.44	1323.47
Alocări de DST / Распределение СДР / SDR allocations	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Banca centrală / Центральный банк / Central bank	**467.34**	**445.07**	**390.70**	**339.29**	**292.28**
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală Депозитные организации, за исключением центрального банка Deposit-taking corporations, except central bank	**590.70**	**858.64**	**565.60**	**376.56**	**374.63**
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	202.79	431.15	266.66	172.63	228.10
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	52.38	55.10	28.38	28.53	28.57
Numerar și depozite / Наличная валюта и депозиты / Currency and deposits	144.74	366.57	230.17	136.46	135.24
Alte / Прочие / Other	5.67	9.48	8.11	7.64	64.29
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	**2166.23**	**2581.36**	**2430.68**	**2253.44**	**2362.11**
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	1044.50	1341.58	1148.27	970.45	1044.52
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	55.21	77.52	38.74	44.06	58.21
Numerar și depozite / Наличная валюта и депозиты / Currency and deposits	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы Trade credit and advances	893.49	1167.56	1018.39	841.81	905.97
Alte, din care: / Прочие, в т.ч.: / Other, of which:	95.74	91.74	87.74	83.74	79.74
datoria pentru resurse energetice задолженность за импорт топливных товаров / debt for energy resources	94.12	90.12	86.12	82.12	78.12
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1121.73	1239.78	1282.41	1282.99	1317.59
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1094.10	1203.67	1250.91	1256.95	1289.58
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы / Trade credit and advances	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Investiții directe: creditarea intragrup Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование Direct investment: intercompany lending	**1514.96**	**1684.03**	**1788.44**	**1781.16**	**1724.53**
Angajamente aferente datoriei față de investitorii direcți Долговые обязательства перед прямыми инвесторами Debt liabilities of foreign investment enterprises to direct investors	1514.96	1684.03	1788.44	1781.16	1724.53
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	110.60	138.77	126.87	106.44	115.51
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	8.25	5.03	10.22	10.01	11.73
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы / Trade credit and advances	102.35	133.74	116.65	96.43	103.78
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1404.36	1545.26	1661.57	1674.72	1609.02
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	992.81	1097.72	1093.98	1065.84	1019.13
Alte / Прочие / Other	411.55	447.54	567.59	608.88	589.89
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	**6004.82**	**6874.27**	**6495.79**	**6104.21**	**6235.23**

** date revizuite / * пересмотренные данные / * revised data*

Pe sectoare instituționale, la 31.12.2016, datoria externă este repartizată după cum urmează: alte sectoare – 37.9 la sută, administrația publică – 23.8 la sută, societăți care acceptă depozite – 6.0 la sută, banca centrală – 4.7 la sută (diagrama 47). Datoriile în cadrul investițiilor directe (creditarea intragrup) nu se repartizează sectorial, lor revenindu-le o pondere de 27.7 la sută.

Diagrama 47. Datoria externă brută[15], prezentare sectorială, la sfârșitul perioadei (mil. USD)
Валовой внешний долг[16] по секторам, по состоянию на конец периода (млн.долл. США)
Gross external debt[17] by sector, at period-end (US$ million)

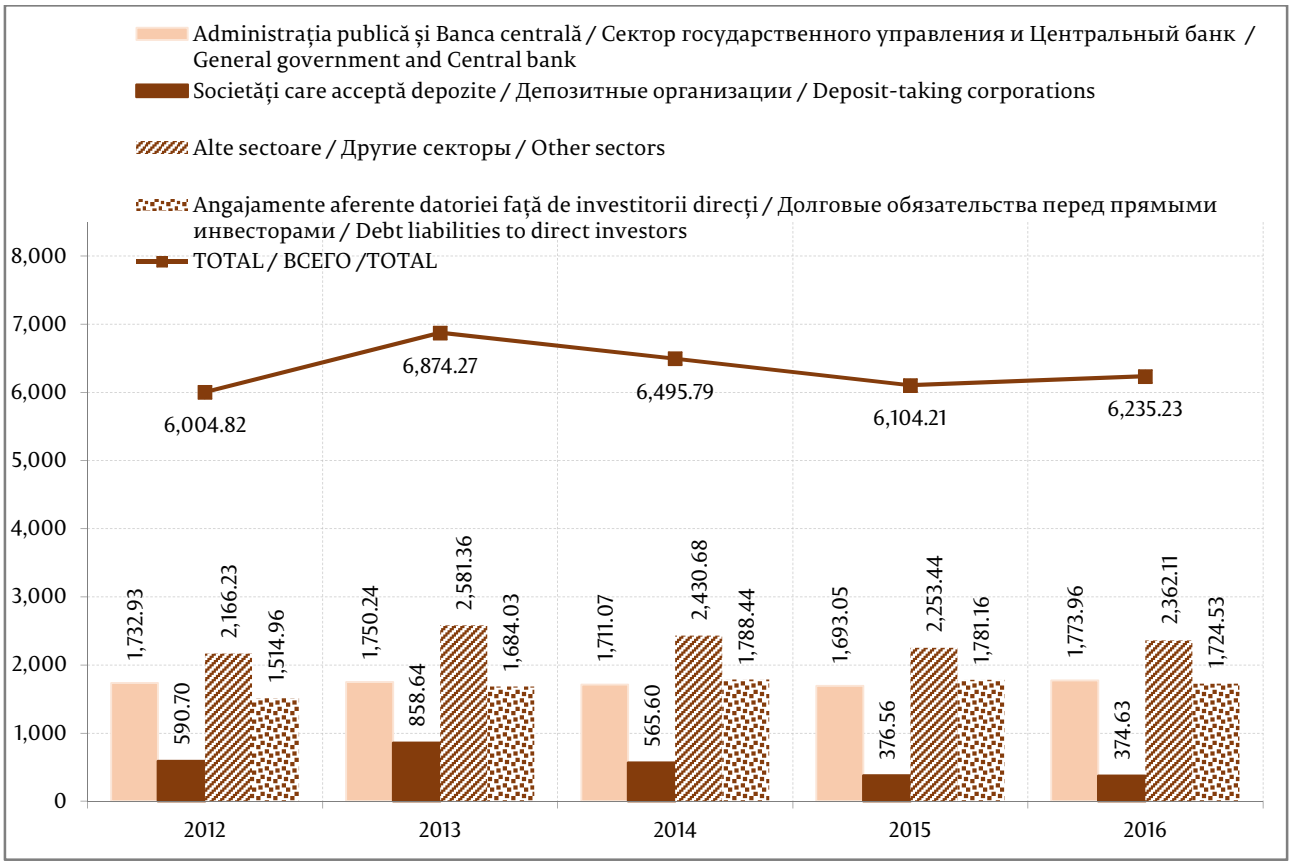

La sfârșitul anului 2016, *datoria externă publică și public garantată* (28.5 la sută din total) a însumat 1,779.36 mil. USD (a crescut cu 4.5 la sută față de finele anului 2015), iar cea *privată negarantată* – 4,455.87 mil. USD (a crescut cu 1.2 la sută comparativ cu 31.12.2015, reprezentând 71.5 la sută din total) (tabelul 24).

[15] Stocul total al datoriei externe brute calculate conform standardului MBP6 (SDE 2013) este același ca și în MBP5, dar cu schimbări în structură. Arieratele la deservirea împrumuturilor externe nu sunt reflectate ca o componentă separată, ci împreună cu împrumuturile la care se referă. Celelalte arierate sunt divizate pe scadențe, în special datoria pentru importul de gaze naturale este inclusă în datoria pe termen lung la creditarea intragrup în cadrul investițiilor directe.
[16] Общая сумма валового внешнего долга, посчитанного согласно стандарту РПБ6 (СВД 2013), такая же, как согласно предыдущему стандарту (РПБ5), но с рядом изменений в структуре. Просроченная задолженность по внешним кредитам отражается не отдельно, а вместе с суммой кредитов, к которым она относится. Прочая просроченная задолженность разделяется по срокам погашения, в частности, задолженности за импорт природного газа были включены в долгосрочный долг и отражаются в статье «Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование».
[17] The total stock of gross external debt calculated according to BPM6 standard (EDS 2013) is the same as according to BPM5, but with changes in structure. The arrears on external debt service are not reflected as a separate component, but together with the loans to which they refer. Other arrears are divided by maturity, particularly the debt for the import of natural gas is included in the long-term debt within intercompany lending under direct investment.

Tabelul 24. Datoria externă publică, public garantată și datoria privată negarantată, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Внешний публичный долг, гарантированный государством долг частного сектора и негарантированный долг частного сектора, на конец периода (млн. долларов США)

External public and publicly guaranteed debt and non-guaranteed private debt at period-end (US$ mil.)

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Datoria publică și public garantată Публичный долг и гарантированный государством долг Public and publicly guaranteed debt	**1762.57**	**1774.92**	**1731.05**	**1702.11**	**1779.36**
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term				0.07	**0.46**
Investiții de portofoliu / Портфельные инвестиции / Portfolio investment				0.07	**0.46**
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1762.57	1774.92	1731.05	1702.04	1778.90
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1581.12	1593.64	1560.56	1538.79	1621.15
din care datoria corporațiilor publice și UAT** в т.ч. долг государственных корпораций и АТЕ of which: debt of public corporations and ATU	46.47	38.09	34.23	25.73	21.95
Alocări de DST / Распределение СДР / SDR allocations	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Datoria privată negarantată Негарантированный долг частного сектора Non-guaranteed private debt	**4242.25**	**5099.35**	**4764.74**	**4402.10**	**4455.87**
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	1247.29	1772.73	1414.93	1143.08	1272.62
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	107.59	132.62	67.12	72.59	86.78
Numerar și depozite / Наличная валюта и депозиты / Currency and deposits	144.80	371.33	233.57	137.30	135.84
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы / Trade credit and advances	893.49	1167.56	1018.39	841.81	905.97
Alte / Прочие / Other	101.41	101.22	95.85	91.38	144.03
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1480.00	1642.59	1561.37	1477.86	1458.72
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1452.37	1606.48	1529.87	1451.82	1430.71
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы / Trade credit and advances	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Investiții directe: creditarea intragrup Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование Direct investment: intercompany lending	**1514.96**	**1684.03**	**1788.44**	**1781.16**	**1724.53**
Angajamente aferente datoriei față de investitorii direcți Долговые обязательства перед прямыми инвесторами Debt liabilities of foreign investment enterprises to direct investors	1514.96	1684.03	1788.44	1781.16	1724.53
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	110.60	138.77	126.87	106.44	115.51
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	8.25	5.03	10.22	10.01	11.73
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы / Trade credit and advances	102.35	133.74	116.65	96.43	103.78
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1404.36	1545.26	1661.57	1674.72	1609.02
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	992.81	1097.72	1093.98	1065.84	1019.13
Angajamente aferente datoriei (resurse energetice) Долговые обязательства (энергетические ресурсы) Debt liabilities (energy resources)	411.55	447.54	567.59	608.88	589.89
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	**6004.82**	**6874.27**	**6495.79**	**6104.21**	**6235.23**

** date revizuite / * пересмотренные данные / * revised data*

*** UAT – unități administrativ-teritoriale / ATE – административно-территориальные единицы / ATU – administrative-territorial units*

Evoluția structurii datoriei externe pe scadențe este prezentată în diagrama 48.

La 31 decembrie 2016, angajamentele *pe termen lung* au însumat 4,846.64 mil. USD (cu 0.2 la sută mai puțin față de 31.12.2015) constând din: împrumuturi de la investitorii direcți în proporție de 21.0 la sută, alte împrumuturi pe termen lung – 63.0 la sută, alte angajamente aferente datoriei – 12.2 la sută, alocări de DST – 3.3 la sută și credite comerciale și avansuri – 0.6 la sută (diagrama 49).

Diagrama 48. Structura datoriei externe, pe scadențe, la sfârșitul perioadei (mil. USD)
Структура внешнего долга по срокам погашения, на конец периода (млн. долларов США)
Structure of external debt by maturity, at period-end (US$ million)

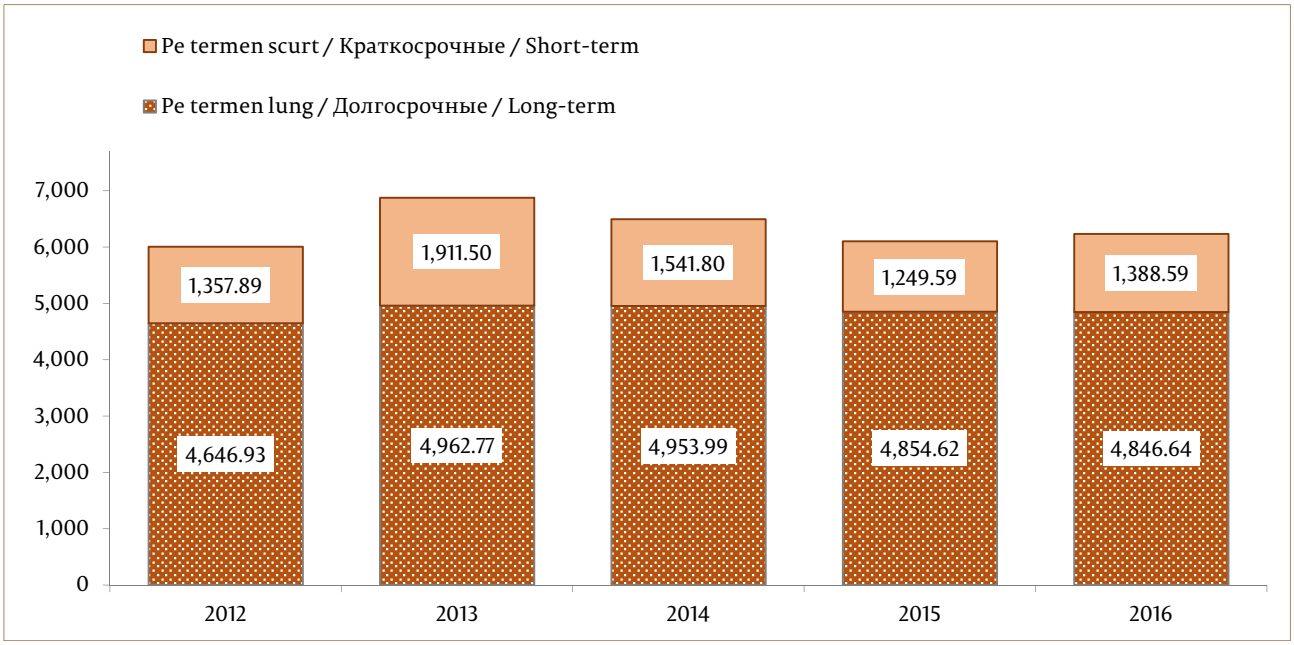

Diagrama 49. Structura datoriei externe pe termen lung, pe tipuri de angajamente, la sfârșitul perioadei
Структура долгосрочных внешних обязательств, на конец периода
Structure of long-term external debt by type of liability, at period-end

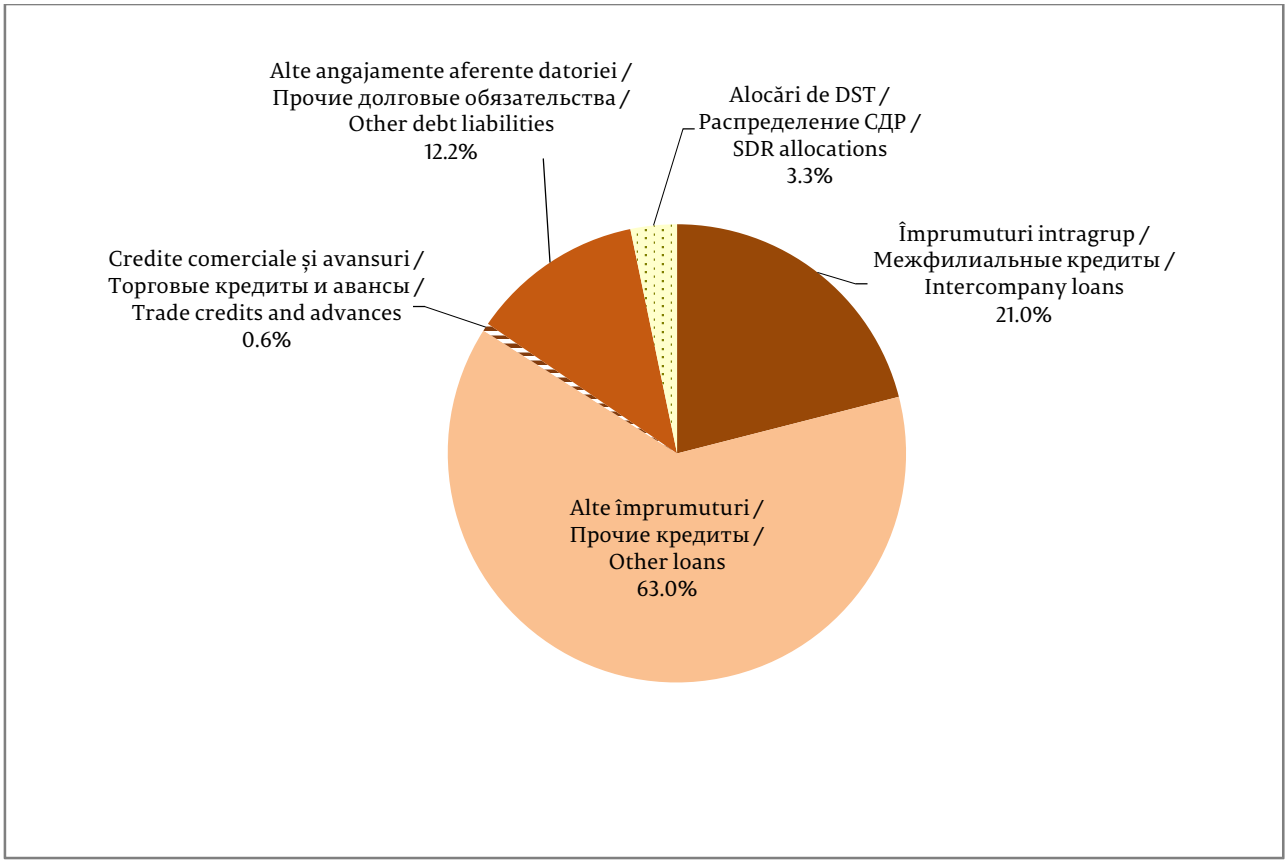

Datoria externă pe *termen scurt* s-a cifrat la 1,388.59 mil. USD (cu 11.1 la sută mai mult față de 31.12.2015) și a cuprins: credite comerciale și avansuri (constituite în majoritate din avansuri primite și facturi neachitate la termen) – 72.7 la sută, conturi și depozite bancare (la termen și la vedere) ale nerezidenților în băncile licențiate din Republica Moldova – 9.8 la sută, alte angajamente aferente datoriei – 10.4 la sută, alte împrumuturi pe termen scurt – 6.3 la sută, precum și împrumuturi intragrup – 0.8 la sută (diagrama 50).

Diagrama 50. Structura datoriei externe pe termen scurt, pe tipuri de angajamente, la sfârșitul perioadei

Структура краткосрочных внешних обязательств, на конец периода

Structure of short-term external debt by type of liability, at period-end

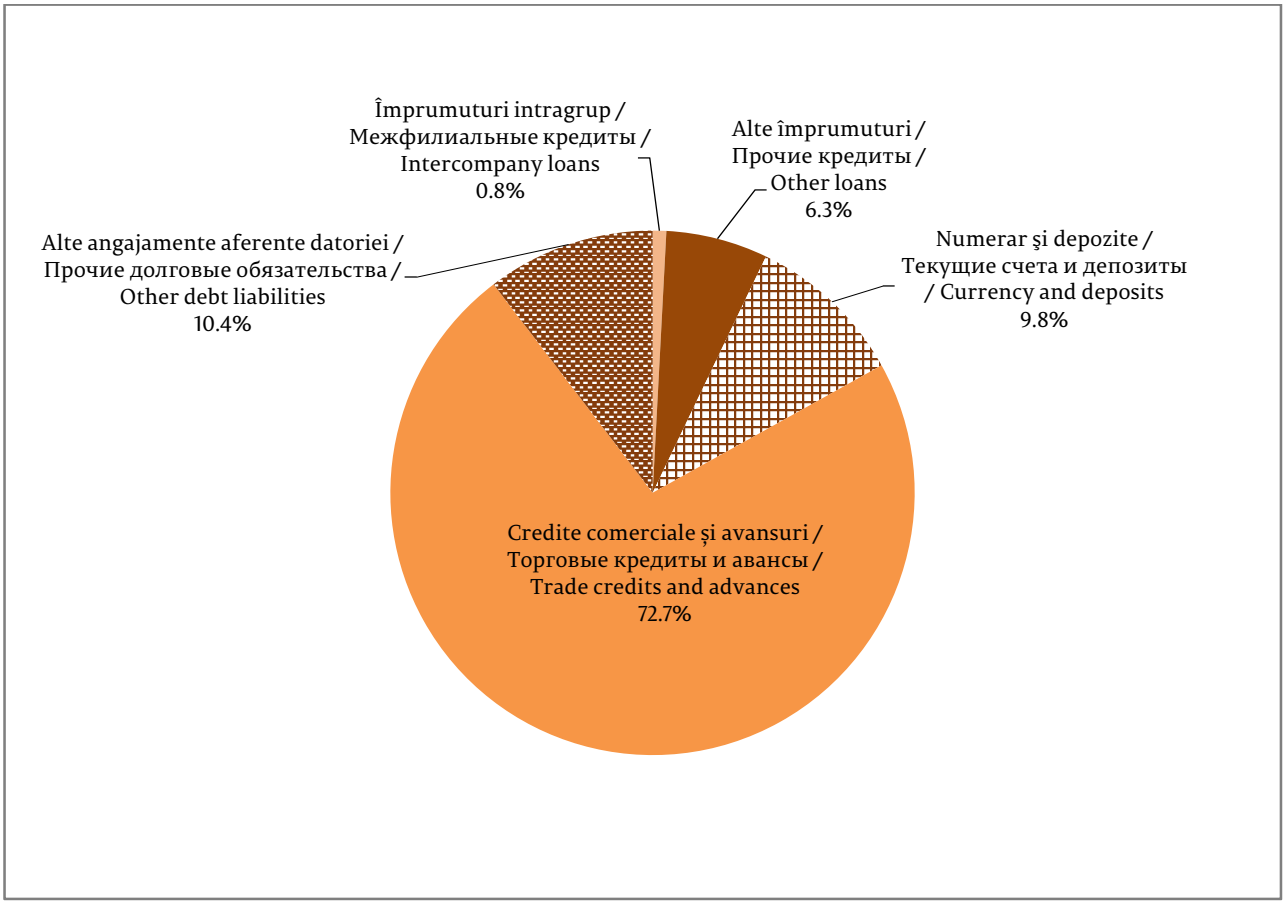

Datoria externă sub formă de *împrumuturi și alocări de DST* a constituit 4,327.71 mil. USD (69.4 la sută din datoria externă brută), din care 41.1 la sută revin sectorului public (datoria BNM, datoria de stat directă și datoria privată asumată de stat în urma executării garanțiilor, datoria corporațiilor publice și UAT), iar 58.9 la sută le revin împrumuturilor contractate de agenții economici din sectorul privat, inclusiv în cadrul creditării intragrup (tabelul 25). Față de situația de la sfârșitul anului 2015, stocul împrumuturilor și alocărilor de DST a înregistrat o creștere de 0.6 la sută.

Tabelul 25. Împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, prezentare sectorială, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Кредиты, распределение СДР и долговые ценные бумаги, по секторам, на конец периода (млн. долларов США)

Loans, SDR allocations and debt securities by sector, at period-end (US$ million)

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Banca centrală / Центральный банк / Central bank	**467.34**	**445.07**	**390.70**	**339.29**	**292.28**
Împrumuturi (de la FMI) / Кредиты МВФ / Loans (from the IMF)	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Datoria de stat directă Прямой государственный долг Direct governmental debt	**1239.92**	**1286.62**	**1305.02**	**1337.09**	**1465.13**
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1058.47	1105.34	1134.53	1173.77	1306.92
Investiții de portofoliu / Портфельные инвестиции / Portfolio investment				0.07	0.46
Alocări de DST / Распределение СДР / SDR allocations	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Datoria garantată asumată de stat Принятый к обслуживанию государством гарантированный долг частного сектора Publicly guaranteed assumed debt	**5.65**	**3.55**	**1.10**		
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	5.65	3.55	1.10		
Datoria UAT / Долг АТЕ / Debt of ATU**	**20.02**	**15.00**	**14.25**	**16.67**	**16.55**
Datoria corporațiilor publice Долг государственных корпораций Debt of public corporations	**26.45**	**23.09**	**19.98**	**9.06**	**5.40**
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	26.45	23.09	19.98	9.06	5.40
Datoria privată garantată de stat Гарантированный государством долг частного сектора Private debt guaranteed by the government	**3.19**	**1.60**			
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	3.19	1.60			
Datoria privată negarantată de stat Негарантированный государством долг частного сектора Non-guaranteed private debt	**2561.02**	**2841.84**	**2701.19**	**2600.26**	**2548.35**
Bănci / Банки / Banks	440.29	482.59	327.32	232.46	175.10
Alte sectoare (inclusiv de la investitorii direcți) Другие секторы (от прямых инвесторов включительно) Other sectors (including intercompany lending)	2120.73	2359.25	2373.87	2367.80	2373.25
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	**4323.59**	**4616.77**	**4432.24**	**4302.37**	**4327.71**

** date revizuite / * пересмотренные данные / * revised data*

*** UAT – unități administrativ-teritoriale / ATE – административно-территориальные единицы / ATU – administrative-territorial units*

Pe parcursul anului 2016, Republica Moldova a beneficiat în continuare de sprijinul organizațiilor internaționale, Guvernul și unitățile administrativ-teritoriale valorificând 233.58 mil. USD pentru proiecte finanțate din surse externe (tabelul 26).

Tabelul 26. Împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente – detalii suplimentare (mil. USD)

Кредиты, распределение СДР и долговые ценные бумаги – дополнительные детали (млн. долларов США)

Loans, SDR allocations and debt securities – additional details (US$ million)

	Stoc la / Остаток на / Stock as of 31.12.2015	Intrări / Привле-чение / Inflow	Plăți reale de principal / Погашение основного долга / Actual principal payments	Fluctuația ratei de schimb / Изменение валютного курса / Exchange rate changes	Alte modificări/ Другие изменения / Other changes	Stoc la / Остаток на / Stock as of 31.12.2016
Datoria BNM / Долг НБМ / Debt of NBM	**339.29**	**11.74**	**-48.65**	**-10.10**		**292.28**
credite multilaterale международные организации multilateral loans	339.29	11.74	-48.65	-10.10		292.28
Datoria de stat directă Прямой государственный долг Direct governmental debt	**1337.09**	**230.80**	**-55.37**	**-47.39**		**1465.13**
credite multilaterale și alocările de DST международные организации и распределение СДР multilateral loans and SDR allocations	1144.80	157.72	-46.13	-42.08		1214.31
credite bilaterale двусторонние кредиторы bilateral loans	192.22	72.63	-9.18	-5.31		250.36
titluri de angajamente pe termen scurt краткосрочные долговые ценные бумаги short-term debt securities	0.07	0.45	-0.06			0.46
Datoria UAT / Долг АТЕ / Debt of ATU	**16.67**	**2.78**	**-2.34**	**-0.55**		**16.55**
credite multilaterale международные организации multilateral loans	16.35	2.78	-2.27	-0.54		16.32
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	0.32		-0.07	-0.02		0.23
Datoria corporațiilor publice Долг государственных корпораций Debt of public corporations	9.06		-3.45	-0.21		5.40
credite multilaterale международные организации multilateral loans	6.11		-0.98	-0.21		4.92
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	2.95		-2.47			0.48
Datoria privată negarantată de stat Негарантированный государством долг частного сектора Non-guaranteed private debt	**2600.26**	**233.49**	**-283.24**	**-21.22**	**19.06**	**2548.35**
credite multilaterale международные организации multilateral loans	204.63	15.39	-61.44	-2.38		156.20
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	2395.63	218.10	-221.80	-18.84	19.06	2392.15
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	**4302.37**	**478.81**	**-393.05**	**-79.48**	**19.06**	**4327.71**

Distribuția angajamentelor externe pe principalii creditori este prezentată în tabelul 27.

La 31.12.2016, datoria de stat directă față de *creditorii multilaterali* a constituit 1,214.31 mil. USD, în creștere cu 6.1 la sută față de 31.12.2015. Ponderea majoră în stocul datoriei de stat față de creditorii multilaterali au deținut-o: AID – 46.5 la sută, FMI – 23.0 la sută, BEI – 12.9 la sută, BIRD – 5.6 la sută, FIDA – 5.0 la sută, BERD – 4.7 la sută, BDCE – 2.3 la sută.

Tabelul 27. Împrumuturi externe, alocări de DST și titluri de angajamente, pe creditori, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Кредиты, распределение СДР и долговые ценные бумаги по кредиторам, на конец периода (млн. долларов США)

External loans, SDR allocations and debt securities, by creditor, at period-end (US$ million)

	2012	2013	2014	2015	2016
Banca centrală / Центральный банк / Central bank	**467.34**	**445.07**	**390.70**	**339.29**	**292.28**
Împrumuturi de la FMI / Кредиты МВФ / IMF loans	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Datoria de stat directă / Прямой государственный долг / Direct governmental debt	**1239.92**	**1286.62**	**1305.02**	**1337.09**	**1465.13**
Organisme internaționale / Международные организации / Multilateral creditors	1039.32	1107.07	1133.91	1144.80	1214.31
AID / МАР / IDA	507.79	534.21	534.75	542.07	564.41
FMI / МВФ / IMF	327.89	327.58	308.09	289.46	279.69
BEI / ЕИБ / EIB	62.03	86.48	124.55	145.77	156.25
BIRD / МБРР/ IBRD	55.14	34.49	29.41	28.44	68.22
FIDA / МФСР / IFAD	54.24	63.84	61.51	61.77	60.51
BERD / ЕБРР / EBRD	14.41	32.74	48.07	50.29	57.06
BDCE / БРСЕ / CEB	17.82	27.73	27.53	27.00	28.17
Relații bilaterale / Двусторонние кредиторы / Bilateral creditors	200.60	179.55	171.11	192.22	250.36
România / Румыния / Romania	8.06	6.71	5.37	4.03	65.41
Japonia / Япония / Japan	16.25	10.38	24.62	55.03	56.94
Rusia / Россия / Russia	84.68	70.06	55.45	53.20	50.23
SUA / США / USA	46.07	43.49	40.89	38.31	35.73
Austria / Австрия / Austria	9.04	15.21	18.00	18.79	21.75
Germania / Германия / Germany	30.31	28.65	22.81	19.69	17.92
Turcia / Турция / Turkey	5.56	4.76	3.97	3.17	2.38
altele / другие / other	0.63	0.29			
Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors				*0.07*	*0.46*
Titluri de angajamente / Долговые ценные бумаги / Debt securities				0.07	0.46
Datoria garantată asumată de stat / Принятый к обслуживанию государством гарантированный долг частного сектора Publicly guaranteed assumed debt	**5.65**	**3.55**	**1.10**		
Datoria UAT / Долг АТЕ / Debt of ATU	**20.02**	**15.00**	**14.25**	**16.67**	**16.55**
Organisme internaționale / Международные организации / Multilateral creditors	11.32	13.95	14.25	16.35	16.32
BEI / ЕИБ / EIB	6.63	6.88	6.08	8.68	7.83
CFI / МФК / IFC	4.69	7.07	7.37	5.73	4.38
BERD / ЕБРР / EBRD			0.80	1.94	4.11
Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors	8.70	1.05		0.32	0.23
Datoria corporațiilor publice / Долг государственных корпораций Debt of public corporations	**26.45**	**23.09**	**19.98**	**9.06**	**5.40**
Organisme internaționale / Международные организации / Multilateral creditors	16.50	5.67	7.24	6.11	4.92
BERD / ЕБРР / EBRD	14.86	5.67	7.24	6.11	4.92
BEI / ЕИБ / EIB	1.64				
Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors	9.95	17.42	12.74	2.95	0.48
Datoria privată garantată de stat Гарантированный государством долг частного сектора Private debt guaranteed by the government	**3.19**	1.60			
Organisme internaționale / Международные организации / Multilateral creditors	3.19	1.60			
BERD / ЕБРР / EBRD	3.19	1.60			
Datoria privată negarantată de stat Негарантированный государством долг частного сектора Non-guaranteed private debt	**2561.02**	**2841.84**	**2701.19**	**2600.26**	**2548.35**
Organisme internaționale / Международные организации / Multilateral creditors	349.86	361.57	274.34	204.63	156.20
Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors	2211.16	2480.27	2426.85	2395.63	2392.15
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	**4323.59**	**4616.77**	**4432.24**	**4302.37**	**4327.71**

Angajamentele față de *creditorii bilaterali* au constituit 250.36 mil. USD, în creștere față de 31.12.2015 cu 30.2 la sută. În structura datoriei față de creditorii bilaterali de menționat ponderea de 26.1 la sută a României, 22.7 la sută – a Japoniei, 20.1 la sută – a Rusiei, 14.3 la sută – a SUA.

Față de organisme internaționale, la situația din 31.12.2016, Republica Moldova, pe ansamblul sectoarelor instituționale, a acumulat datorii sub formă de împrumuturi și alocări de DST în valoare de 1,684.03 mil. USD, iar față de restul creditorilor – de 2,643.68 mil. USD (din care 90.5 la sută reprezintă datorii private negarantate de stat). Ponderea creditării de către organismele internaționale s-a micșorat cu 1.6 p.p. față de anul 2015, constituind 38.9 la sută din totalul datoriilor sub formă de împrumuturi și alocări de DST.

Evoluția indicatorilor ce vizează deservirea datoriei externe a Republicii Moldova este prezentată în tabelul 28.

Tabelul 28. Serviciul datoriei externe

Обслуживание внешнего долга

External debt service

	UM / ЕИ	2012	2013	2014	2015	2016
Datoria externă brută la sfârșit de perioadă Валовой внешний долг на конец периода Gross external debt at period-end	mil. USD US$ mil. млн. USD	6004.82	6874.27	6495.79	6104.21	6235.23
Datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST / Кредиты и распределение СДР / External loans and SDR allocations	mil. USD US$ mil. млн. USD	4323.59	4616.77	4432.24	4302.37	4327.71
Datoria externă publică şi public garantată Внешний публичный долг и гарантированный государством долг Public and publicly guaranteed external debt	mil. USD US$ mil. млн. USD	1762.57	1774.92	1731.05	1702.11	1779.36
Serviciul datoriei externe publice și public garantate (plăți efective în conformitate cu orarul) Обслуживание внешнего публичного долга и гарантированного государством долга (фактически, в соответствии с договором) Public and publicly guaranteed external debt service (actual payments, according to schedule)	mil. USD US$ mil. млн. USD	100.63	126.27	110.70	98.39	127.43
Serviciul datoriei de stat externe (plăți efective în conformitate cu orarul) Обслуживание государственного внешнего долга (фактически, в соответствии с договором) Governmental external debt service (actual payments, according to schedule)	mil. USD US$ mil. млн. USD	63.95	69.10	66.10	51.76	69.67
Serviciul datoriei externe publice și public garantate / export de bunuri și servicii Обслуживание внешнего публичного долга и гарантированного государством долга / экспорт товаров и услуг Public and publicly guaranteed external debt service / exports of goods and services	%	3.7	4.2	3.7	4.0	4.9
Serviciul datoriei de stat externe / export de bunuri și servicii Обслуживание государственного внешнего долга / экспорт товаров и услуг Governmental external debt service / exports of goods and services	%	2.4	2.3	2.2	2.1	2.7

Indicatorii gradului de îndatorare
Показатели внешней задолженности
Indices of external indebtedness

La sfârșitul anului 2016, raportul dintre datoria externă brută și PIB a constituit 92.1 la sută, diminuându-se cu 1.6 p. p. față de anul 2015 (diagrama 51).

Diagrama 51. Raportul dintre datoria externă și PIB, %
Соотношение валового внешнего долга и ВВП, %
External debt to GDP ratio, %

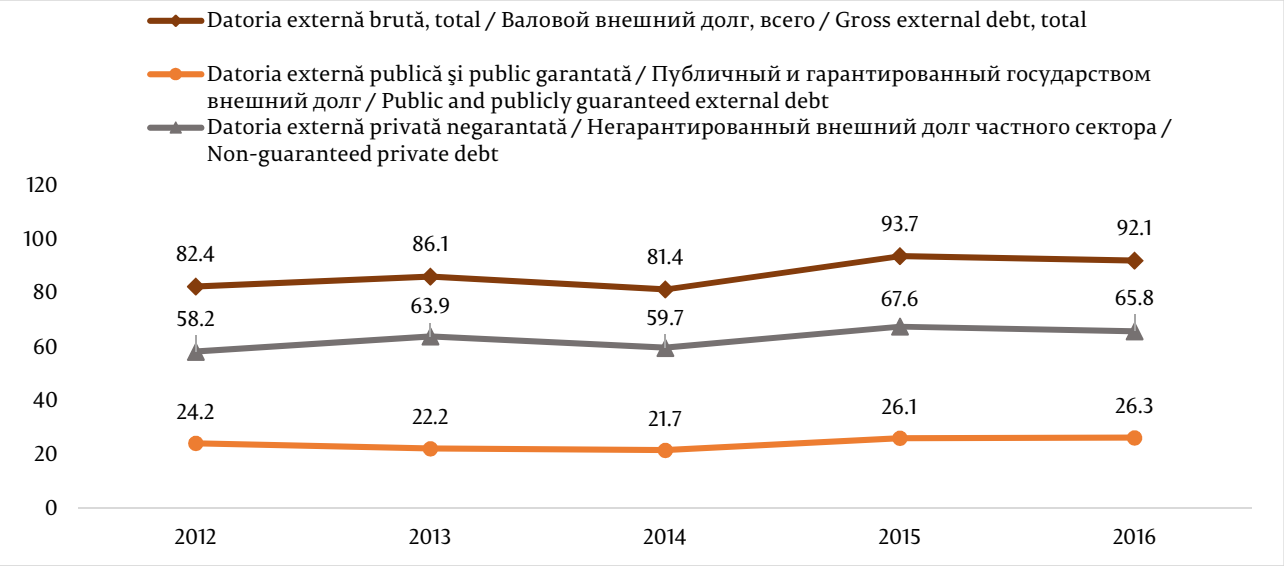

Datoria externă publică și public garantată a Republicii Moldova nu a depășit plafonul de 40 la sută din PIB[18], atingând nivelul de 26.3 la sută, în creștere cu 0.2 p.p. (diagrama 52).

Diagrama 52. Raportul dintre datoria externă publică şi public garantată și PIB, %
Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и ВВП, %
Public and publicly guaranteed external debt to GDP ratio,%

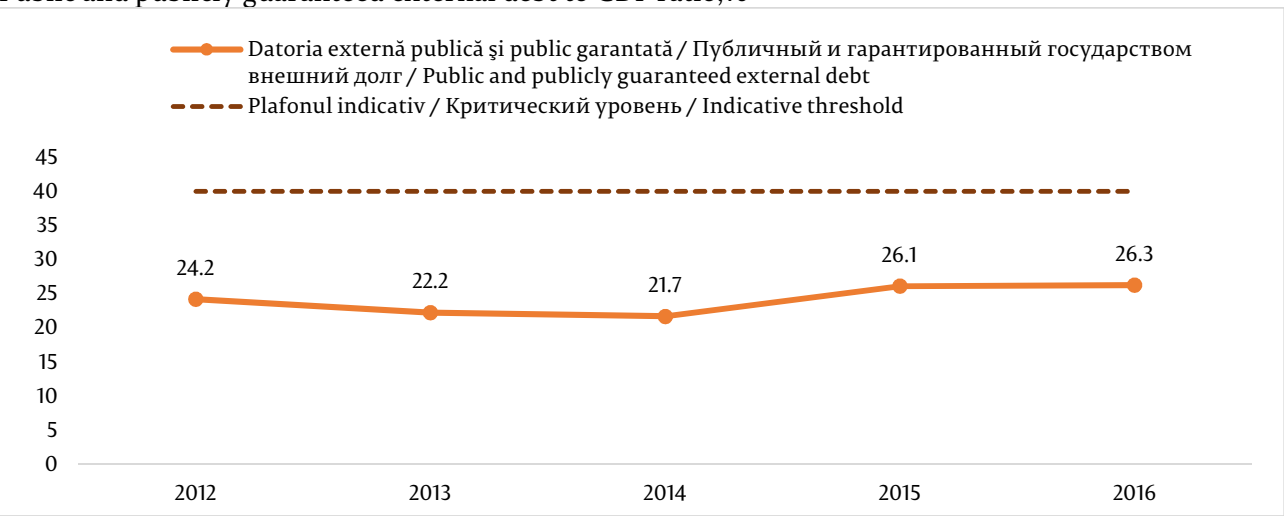

[18] Notă: Plafoane indicative în baza scorului CPIA (*Country Policy and Institutional Assessment*) elaborat de Banca Mondială. În anul 2016, scorul Republicii Moldova s-a diminuat până la 3.70, astfel plafoanele s-au stabilit la nivelul: 40% pentru raportul dintre datoria externă publică și public garantată (DEPPG) şi PIB, 150% pentru raportul dintre DEPPG şi exporturi, 250% pentru raportul dintre DEPPG şi veniturile bugetului public național, 20% pentru raportul dintre serviciul DEPPG şi exporturi şi 20% pentru raportul dintre serviciul DEPPG şi veniturile bugetului public național. http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2013/110513.pdf

Raportată la exporturile de bunuri și servicii realizate în 2016, datoria externă publică și public garantată a constituit 68.6 la sută, diminuându-se cu 0.1 p.p. față de anul 2015 (diagrama 53).

Diagrama 53. Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și exportul de bunuri și servicii, %

Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и экспорта товаров и услуг, %

Public and publicly guaranteed external debt to exports of goods and services ratio, %

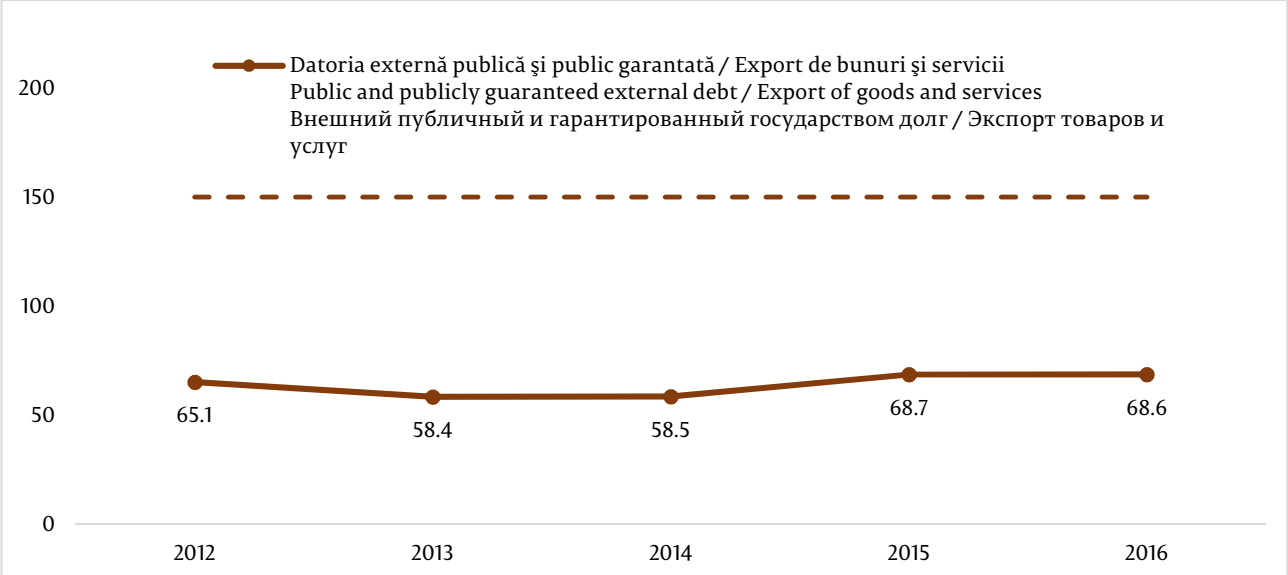

Raportul dintre datoria externă publică şi public garantată și *veniturile bugetului public național* este în creştere comparativ cu finele anului 2015 cu 3.8 p.p. (de la 73.3 la sută în 2015 până la 77.1 la sută în anul de raportare) (diagrama 54).

Diagrama 54. Raportul dintre datoria externă publică şi public garantată și veniturile bugetului public național, %

Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и доходов национального публичного бюджета, %

Public and publicly guaranteed external debt to government revenue ratio, %

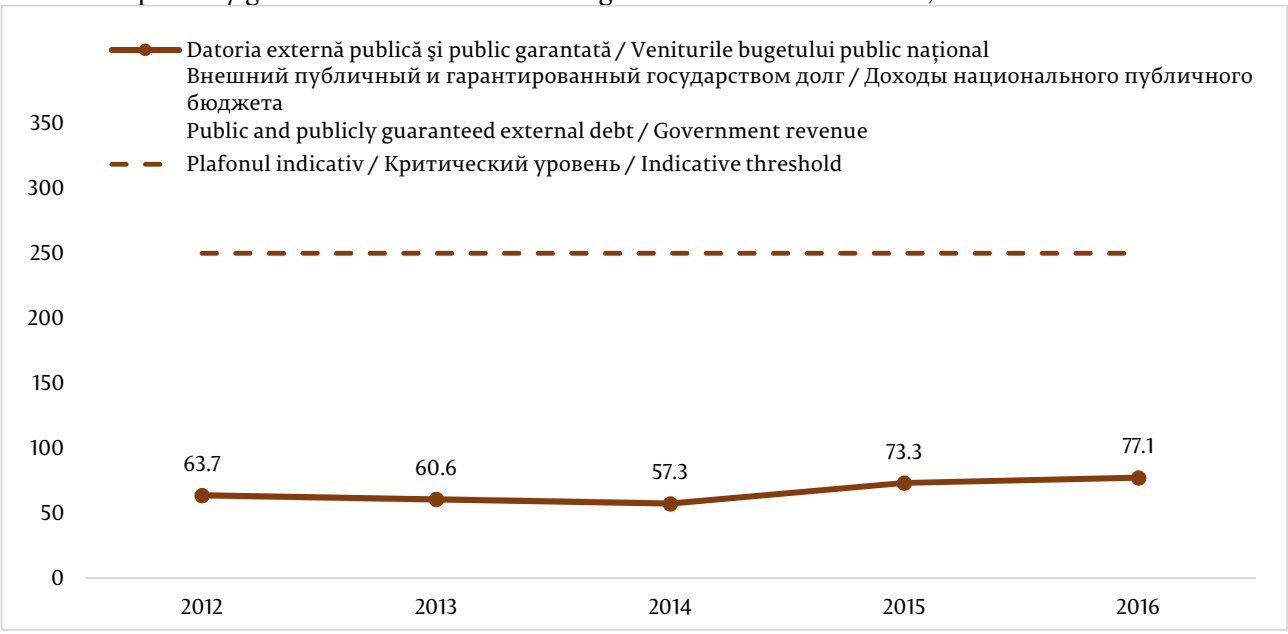

Serviciul angajamentelor publice s-a plasat, în ultimii cinci ani, sub nivelul de 5 la sută din suma exportului de bunuri și servicii (diagrama 55).

Diagrama 55. Raportul dintre serviciul datoriei externe publice* și exportul de bunuri și servicii, %

Соотношение платежей по обслуживанию внешнего публичного долга* и экспорта товаров и услуг, %

Public external debt* service to exports of goods and services ratio, %

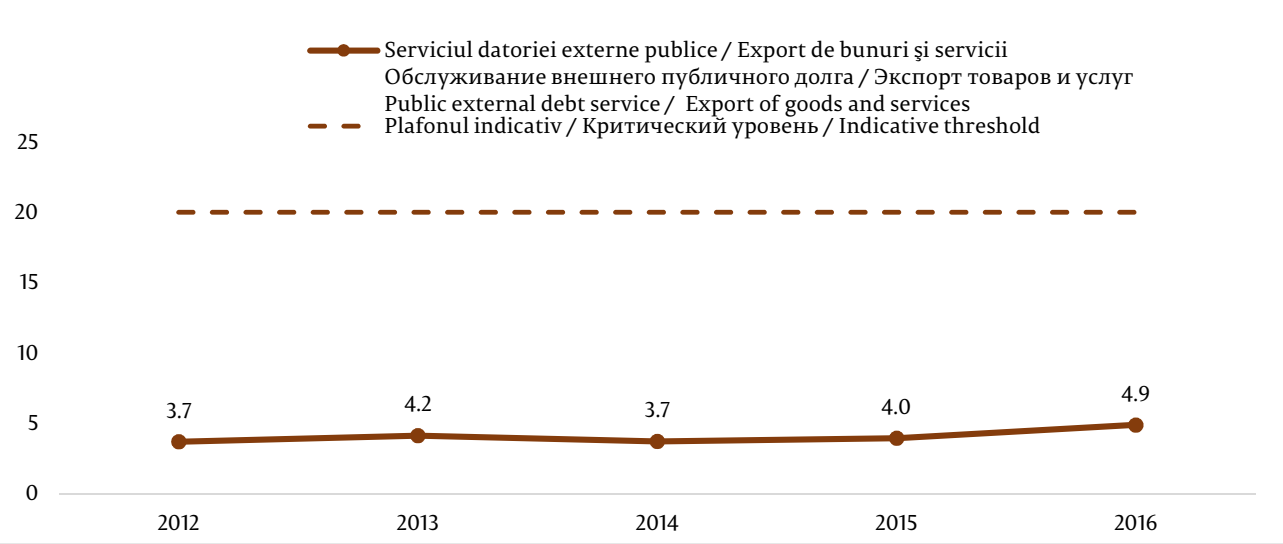

** inclusiv serviciul împrumuturilor private garantate și asumate de stat*

** включая обслуживание частных кредитов, гарантированных и принятых к обслуживанию государством*

**including service of private loans guaranteed and assumed by the government*

Presiunea serviciului datoriei externe publice asupra finanțelor publice s-a majorat pe parcursul anului 2016 cu 1.4 p.p., rămânând însă în continuare la un nivel scăzut (5.6 la sută din veniturile bugetului public național) (diagrama 56).

Diagrama 56. Presiunea serviciului datoriei externe publice* asupra finanțelor publice, %

Долговая нагрузка на публичные финансы в связи с обслуживанием внешнего публичного долга*, %

External debt service* pressure on public finances, %

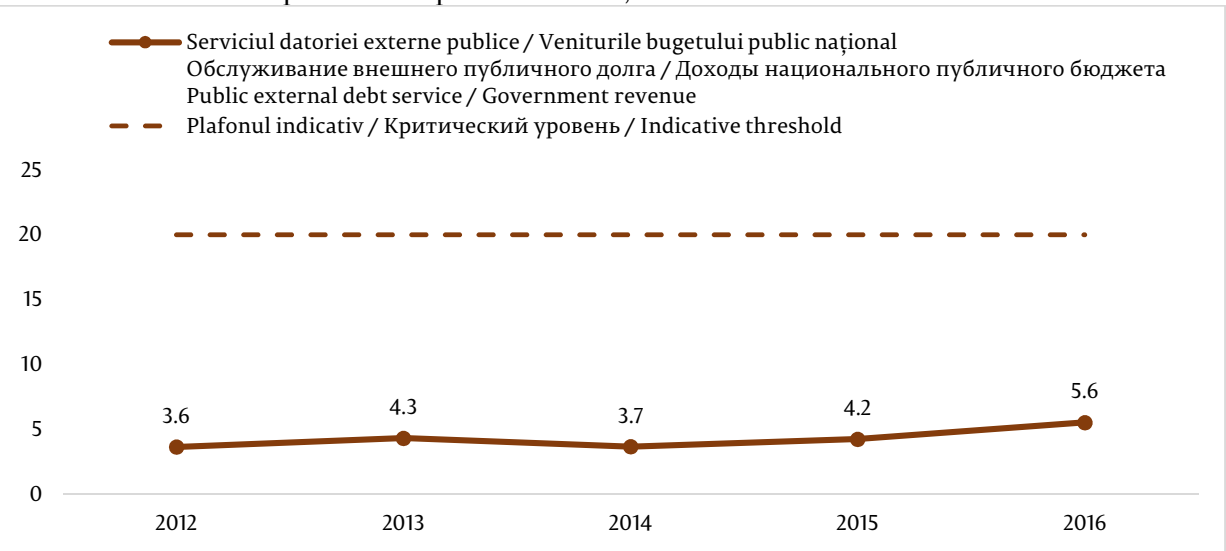

** inclusiv serviciul împrumuturilor private garantate și asumate de stat*

** включая обслуживание частных кредитов, гарантированных и принятых к обслуживанию государством*

**including service of private loans guaranteed and assumed by the government*

Gradul de acoperire a datoriei externe pe termen scurt cu activele oficiale de rezervă ale statului a constituit 158.9 la sută, în creștere cu 18.3 puncte procentuale față de anul precedent (diagrama 57).

Diagrama 57. Gradul de acoperire a datoriei externe pe termen scurt prin active oficiale de rezervă, %

Соотношение официальных резервных активов и внешнего краткосрочного долга (%)

Official reserve assets to short-term external debt ratio, %

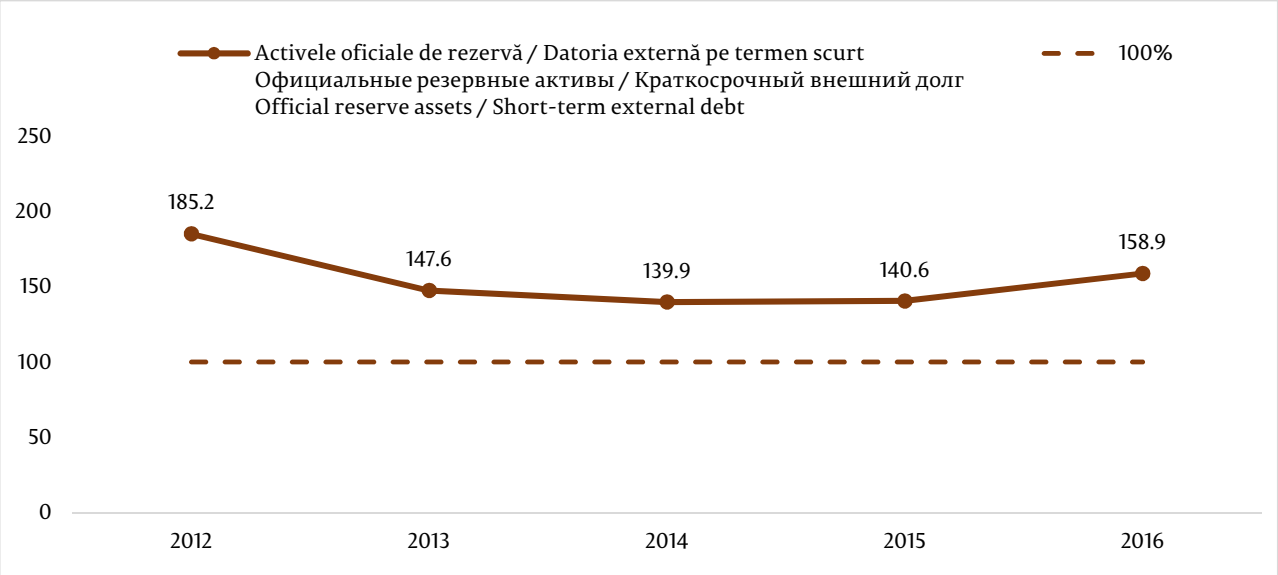

Anexa 15. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2012-31.12.2016, prezentare sectorială (SDE 2013/MBP6)

milioane USD

	31.12. 2012*	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*
Administrația publică	**1,265.59**	**1,305.17**	**1,320.37**	**1,353.76**	**1,481.68**
Pe termen scurt				*0.07*	*0.46*
Investiții de portofoliu				0.07	0.46
Pe termen lung	*1,265.59*	*1,305.17*	*1,320.37*	*1,353.69*	*1,481.22*
Împrumuturi	1,084.14	1,123.89	1,149.88	1,190.44	1,323.47
Alocări de DST	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Banca centrală	**467.34**	**445.07**	**390.70**	**339.29**	**292.28**
Pe termen lung	*467.34*	*445.07*	*390.70*	*339.29*	*292.28*
Împrumuturi	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	**590.70**	**858.64**	**565.60**	**376.56**	**374.63**
Pe termen scurt	*202.79*	*431.15*	*266.66*	*172.63*	*228.10*
Împrumuturi	52.38	55.10	28.38	28.53	28.57
Numerar şi depozite	144.74	366.57	230.17	136.46	135.24
Alte angajamente aferente datoriei	5.67	9.48	8.11	7.64	64.29
Pe termen lung	*387.91*	*427.49*	*298.94*	*203.93*	*146.53*
Împrumuturi	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Alte sectoare	**2,166.23**	**2,581.36**	**2,430.68**	**2,253.44**	**2,362.11**
Pe termen scurt	*1,044.50*	*1,341.58*	*1,148.27*	*970.45*	*1,044.52*
Împrumuturi	55.21	77.52	38.74	44.06	58.21
Numerar şi depozite	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Alte societăți financiare	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Credite comerciale și avansuri	893.49	1,167.56	1,018.39	841.81	905.97
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației şi IFSLISGP	893.49	1,167.56	1,018.39	841.81	905.97
Alte angajamente aferente datoriei	95.74	91.74	87.74	83.74	79.74
din care datoria pentru resurse energetice	94.12	90.12	86.12	82.12	78.12
Pe termen lung	*1,121.73*	*1,239.78*	*1,282.41*	*1,282.99*	*1,317.59*
Împrumuturi	1,094.10	1,203.67	1,250.91	1,256.95	1,289.58
Credite comerciale și avansuri	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației şi IFSLISGP	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Investiții directe: creditare intragrup	**1,514.96**	**1,684.03**	**1,788.44**	**1,781.16**	**1,724.53**
Angajamentele aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față deinvestitorii lor direcți	1,514.96	1,684.03	1,788.44	1,781.16	1,724.53
Pe termen scurt	110.60	138.77	126.87	106.44	115.51
Împrumuturi	8.25	5.03	10.22	10.01	11.73
Credite comerciale și avansuri	102.35	133.74	116.65	96.43	103.78
Pe termen lung	1,404.36	1,545.26	1,661.57	1,674.72	1,609.02
Împrumuturi	992.81	1,097.72	1,093.98	1,065.84	1,019.13
Alte angajamente aferente datoriei	411.55	447.54	567.59	608.88	589.89
TOTAL	**6,004.82**	**6,874.27**	**6,495.79**	**6,104.21**	**6,235.23**

Articole informative:

Arierate	**224.62**	**233.80**	**254.82**	**266.18**	**275.75**
Alte sectoare	137.07	143.61	160.95	169.79	177.75
termen scurt	*9.40*	*9.54*	*18.78*	*19.02*	*19.19*
termen lung	*127.67*	*134.07*	*142.16*	*150.77*	*158.56*
Investiții directe: creditare intragrup	87.55	90.19	93.87	96.39	98.00

Anexa 16. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2012-31.12.2016, prezentare sectorială (SDE 2003/MBP5)

milioane USD

	31.12. 2012*	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*
Sector guvernamental	**1,265.59**	**1,305.17**	**1,320.37**	**1,353.76**	**1,481.68**
Pe termen scurt				*0.07*	*0.46*
Obligaţiuni şi alte titluri de angajamente				0.07	0.46
Pe termen lung	*1,265.59*	*1,305.17*	*1,320.37*	*1,353.69*	*1,481.22*
Împrumuturi	1,084.14	1,123.89	1,149.88	1,190.44	1,323.47
Alocări de DST	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Autorităţi monetare	**467.34**	**445.07**	**390.70**	**339.29**	**292.28**
Pe termen lung	*467.34*	*445.07*	*390.70*	*339.29*	*292.28*
Împrumuturi	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Bănci	**590.76**	**863.40**	**569.00**	**377.40**	**375.23**
Pe termen scurt	*202.85*	*435.91*	*270.06*	*173.47*	*228.70*
Împrumuturi	52.38	55.10	28.38	28.53	28.57
Valută şi depozite	144.80	371.33	233.57	137.30	135.84
Alte angajamente aferente datoriei	5.67	9.48	8.11	7.64	64.29
Pe termen lung	*387.91*	*427.49*	*298.94*	*203.93*	*146.53*
Împrumuturi	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Alte sectoare	**2,653.62**	**3,121.54**	**3,077.68**	**2,931.78**	**3,020.84**
Pe termen scurt	*1,713.64*	*2,088.28*	*2,002.78*	*1,851.72*	*1,924.15*
Împrumuturi	45.81	67.98	19.96	25.04	39.02
Credite comerciale	1,023.47	1,337.41	1,166.54	964.28	1,037.76
Alte angajamente aferente datoriei	644.36	682.89	816.28	862.40	847.37
Arierate	137.07	143.61	160.95	169.79	177.75
Altele	507.29	539.28	655.33	692.61	669.62
din care datoria pentru resurse energetice	505.67	537.66	653.71	691.00	668.01
Pe termen lung	*939.98*	*1,033.26*	*1,074.90*	*1,080.06*	*1,096.69*
Împrumuturi	939.98	1,033.26	1,074.90	1,080.06	1,096.69
Investiţii directe: creditare intragrup	**1,027.51**	**1,139.09**	**1,138.04**	**1,101.98**	**1,065.20**
Angajamente faţă de investitorii străini	1,027.51	1,139.09	1,138.04	1,101.98	1,065.20
Arierate	87.55	90.19	93.87	96.39	98.00
Împrumuturi de la investitorii străini	939.96	1,048.90	1,044.17	1,005.59	967.20
TOTAL	**6,004.82**	**6,874.27**	**6,495.79**	**6,104.21**	**6,235.23**

** date revizuite*